

Archief van de Amsterdam Türkiyeli Kadnlar Birlidi; Hongerstakende Vrouwelijke Witte Illegalen

A. Kwakernaak

Algemene kenmerken

Toegangsnummer: 1511

Periode: 1999 - 2001

Archiefvormer

Amsterdam Türkiyeli Kadnlar Birlidi

Inleiding

Op 2 februari 1999 bezetten een groep van ca.15 Turkse vrouwen zonder verblijfsvergunning het gebouw van de ATKB (Vereniging van Vrouwen uit Turkije in Amsterdam) om daar een hongerstakingsactie te beginnen. Aanleiding was de invoering van de Koppelingswet (juli 1998) waarbij het voor illegalen onmogelijk werd om aanspraak te maken op de zogenaamde collectieve voorzieningen zoals bijstandsuitkering, huursubsidie en studiefinanciering. Met de invoering van de Koppelingswet kwamen alleen witte illegalen die konden aantonen dat ze langer dan zes jaar hier in Nederland waren en premies betaalden in aanmerking voor een verblijfsvergunning alle andere witte illegalen die dat niet konden zouden het land worden uitgezet (een van de bekendste witte illegalen is Zekeriya Gümüs, zie archiefblok 1518 Comité Gümüs Moet Blijven).

De vrouwen eisten met hun actie een verblijfsvergunning voor iedereen die kon aantonen dat ze vóór de invoering van deze wet legaal waren; doordat ze bijvoorbeeld waren ingeschreven bij het bevolkingsregister of een sofi-nummer hadden. Daarnaast eisten zij zelfstandig verblijfsrecht voor vrouwen en afschaffing van de Koppelingswet (inv.nr. 6)

De vrouwen werden bij hun actie bijgestaan door het landelijk comité Geen mens is illegaal waarin vertegenwoordigers zaten van Amsterdam Anders, het ATKB, de Fabel van de Illegaal en Nederland Bekent Kleur. Ter ondersteuning van de hongerstakende vrouwen en de witte illegalen organiseerde het Comité onder andere een fakkeltocht en een grote demonstratie getiteld Legaliseer de Slachtoffers van de Koppelingswet (inv.nrs. 20 en 21).

De burgemeesters van de vier grote steden (Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Den Haag) boden op 8 maart 1999 aan om de staatssecretaris van Justitie, Job Cohen, te adviseren over de dossiers van de witte illegalen en dan met name over gezinsomstandigheden en mate van inburgering. Op basis van dit advies zou de staatssecretaris besluiten om al dan niet van zijn discretionaire bevoegdheid gebruik te maken om deze mensen alsnog een verblijfsvergunning toe te kennen (inv.nr. 24).

Op 12 maart 1999 besloten de vrouwen hun hongerstaking te beëindigen, ze gaven daarmee gehoor aan de oproep van vele politici die hadden aangegeven iets voor de groep te kunnen doen als het drukmiddel van de hongerstaking van tafel was (inv.nr. 25). Een jaar later zouden zes van de 15 vrouwen een verblijfsvergunning hebben (inv.nr. 25).

Een aantal (vrouwen-) organisaties gingen samen verder in het zogenaamde vrouwenoverleg om na te denken over hoe gezamenlijke acties te kunnen ondernemen en hoe de verschillende politieke partijen te kunnen beïnvloeden (inv.nrs. 23 en 24).

Geschiedenis van het archief en verantwoording van de inventarisatie

Het archief heeft een omvang van 0,30 meter en bevat stukken over de voorbereiding van de

hongerstaking, het bijstaan van de vrouwen in hun hongerstaking en de acties die in de richting van de politiek werden ondernomen om aandacht te vragen voor de consequenties van de invoering van de koppelingswet voor de witte illegalen. Op de stukken die de persoonlijke levenssfeer raken van de hongerstakende vrouwen is een openbaarheidsbeperking gesteld. Het betreft de inv.nrs. 2, 5 en 10.

Inventaris

1 Stukken betreffende de begeleiding van de hongerstaking van de Vrouwelijke Witte Illegalen

- 1 Stukken betreffende de voorbereiding van de hongerstaking *1998 - 1999 1 omslag*
- 2 Medische dossiers van de vrouwen *1999 1 omslag*
openbaar vanaf 2088
- 3 Logboek betreffende de begeleiding van de vrouwen *1999 1 deel*
- 4 Aantekeningen betreffende het lichamelijk en geestelijk welzijn van de vrouwen *1999 1 omslag*
openbaar vanaf 2088, In het Nederlands en Turks
- 5 'Medische bulletins', persverklaringen van de begeleidende artsen over de gezondheidstoestand van de vrouwen *1999 1 omslag*
- 6 Persberichten over het verloop van de hongerstaking *1999 1 omslag*
In het Nederlands en Engels
- 7 Ter kennisname ingekomen solidariteitsverklaringen met de hongerstakende vrouwen van diverse organisaties *1999 1 omslag*
- 8 Ter kennisname ingekomen faxberichten bij het ATKB vermoedelijk bedoeld ter ondersteuning van de vrouwen, met bijlagen *1999 1 omslag*
In het Turks
- 9 Ter kennisname ingekomen kopieën van (voorbeeld) brieven gericht aan Staatssecretaris Job Cohen, Burgemeester Patijn van Amsterdam en de fractievoorzitters van de landelijke politieke partijen met solidariteitsverklaringen aan de vrouwen *1999 1 omslag*
In het Nederlands, Engels en Frans
- 10 Uitgaande brieven aan de voorzitter van de FNV, de Tweede Kamerfracties van de PvdA, D66, Groenlinks en het CDA alsmede op persoonlijke titel Hedy d' Ancona, met de uitnodiging een bezoek te brengen aan de vrouwen zodat zij in staat zijn hun situatie... *1999 1 omslag*
openbaar vanaf 2088
- 11 Gedicht geschreven door één van de vrouwen en kopieën van gedichten die (vermoedelijk) de gevoelens uitdrukken van de vrouwen *1999 1 omslag*
In het Nederlands en Turks
- 12 Stukken betreffende het verkrijgen van financiële steun voor de ondersteuning van de vrouwen tijdens de hongerstaking *1999 1 omslag*
- 13 Stukken betreffende het omgaan met de pers *1999 1 omslag*

2 Stukken betreffende acties van het ATKB en derden naar aanleiding van de hongerstaking

- 14 Handtekeningenlijsten van de handtekeningenactie 'Legaliseer de Witte Illegalen' *1999 1 omslag*
- 15 Stukken betreffende het indienen van een motie ten aanzien van de hongerstakende vrouwen en de witte illegalen door de fractie Oost-Watergraafsmeer van Groen-Links, met bijlagen *1999 1 omslag*

- 16 Persberichten van de gemeenteraadsfractie van de SP en Groenlinks betreffende het plan voor het oprichten van een 'commissie van wijze mannen' die een advies moet uitbrengen over de positie van vrouwen en kinderen van de witte illegalen 1999 1 omslag
- 17 Flyer met een uitnodiging voor het festival ter ondersteuning van de 'witte illegalen', georganiseerd door het ATKB 1999 2 stukken
[In het Nederlands en Turks](#)
- 18 Overzichten met de standpunten van de politieke partijen ten aanzien van de problematiek rondom de 'witte illegalen' 1999 1 omslag
- 19 Ter kennisname ingekomen faxberichten betreffende de aanbidding van de petitie voor het legaliseren van de witte illegalen door de FNV aan de Tweede Kamer 1999 1 omslag
- 20 Ter kennisname ingekomen faxberichten van het Leids politiek informatiecentrum 'Invalshoek-De Fabel' betreffende hun activiteiten rondom de problematiek van 'de witte illegaal' 1999 1 omslag
- 21 Poster en flyer van de demonstratie 'legaliseer de slachtoffers van de koppelingswet', georganiseerd door het Comité 'Geen mens is illegaal' 1999 2 stukken
- 22 Stukken betreffende de deelname aan de dossierversamelingen van het Comité 'Geen mens is illegaal' 1999 - 2001 1 omslag
- 23 Notulen van de vergaderingen van het zogenaamde 'vrouwenoverleg', georganiseerd door het ATKB 1999 - 2000 1 omslag
[In het Nederlands en Turks](#)
- 24 Stukken betreffende deelname aan de vergaderingen van de werkgroep 'Generaal Pardon' georganiseerd door het Comité 'Geen mens is illegaal' 2000 - 2001 1 omslag

3 Documentatie

- 25 Kranten- en tijdschriftartikelen over de hongerstakende vrouwen in het bijzonder en de problematiek rondom de 'witte illegalen' in het algemeen 1999 1 omslag
[In het Nederlands en Turks](#)
- 26 Uitgeprinte nieuwsberichten van het internet over de situatie met betrekking tot de witte illegalen in het algemeen en de hongerstakende vrouwen in het bijzonder 1999 1 omslag
- 27 Concept-artikelen over de problematiek rondom de witte illegalen in het algemeen en de hongerstakende vrouwen in het bijzonder onder andere geschreven door leden van het ATKB 1999 - 2000 1 omslag
- 28-30 Videobanden met uitzendingen van het televisieprogramma 'Barend en Van Dorp' met daarin vermoedelijk aandacht voor de hongerstakende vrouwen [banden niet gezien] 1999 3 banden
  - 28 Barend en Van Dorp 24/02/1999
[geen scans op aanvraag](#)
  - 29 Barend en Van Dorp/Ad Melkert 26/02/1999
[geen scans op aanvraag](#)
  - 30 Barend en Van Dorp 16/03/1999
[geen scans op aanvraag](#)
- 31 Videoband met een uitzending van Studio NL (Wereldomroep) waarin aandacht wordt besteed aan de hongerstakende vrouwen 26/02/1999 1 band
[geen scans op aanvraag](#)
- 32 Videoband met actualiteit- en nieuwsuitzendingen van diverse omroepen over de hongerstakende Vrouwelijke Witte Illegalen 1999 1 band
[geen scans op aanvraag](#)